

VIDA OLOTINA

REVISTA SETMANAL NACIONALISTA

Donatiu de l'Ajuntament

n.º 11169.

ANY II

NÚM. XXIII

OLOT, 10 FEBRER DE 1916

Figueras

Per subscripció i anuncis, i tota correspondència en general, adreçar-se al
Gerent de VIDA OLOTINA: «Lliga Regionalista», OLOT

CONDICIONS

Suscripció. 1 pesseta trimestre.
Número solt 10 cèntims.

ANUNCIS { Una plana. 5 pessetes
Meitat de plana. 3 »
Quart de plana 2 »
Octau de plana 1'50 »

DESCOMPTES

Per 6 insercions, el 10 %; per 12, el 25 % i per 24, el 50 %

ESQUELES MORTUORIES { Una plana. 6 pessetes
Meitat de plana 4 »

Pagos a la bestreta

OBRES DE DONYA MARIA MONTESSORI

: : : Método de la Pedagogia Científica : : :
aplicado a la Educación de la Infancia

1 volum, tela, Ptes. 7'50
» rústica, » 6'00

== Manual Práctico del Método Montessori ==

1 volum, tela, Ptes. 4

Els millors llibres d'orientació pedagògica.

Els millors llibres d'educació moderna.

Les comandes a la

CASA EDITORIAL ARALUCE

CORTS CATALANES, 392.--BARCELONA

VIDA OLOTINA

REVISTA SETMANAL NACIONALISTA

ANY II NÚM. XXIII

OLOT, 10 FEBRER DE 1916

EL DR. TORRAS I BAGES

De Dol Nacional qualifica *La Veu de Catalunya* la mort del sapientísim Bisbe de la Seu Vigatana, ocorreguda el dia 7 del corrent a conseqüència de curta i traïdora malaltia. Verdaderament Catalunya entera ha de plorar la desaparició del mon dels vius de una de les primeres figures, per no dir la més eminent, de la pleiàde de cap-devaners de nostre renaixement integral.

El Dr. Torras i Bages, si be viurà a Catalunya tant com el món, car sa obra es d'aquelles que tenen influència perpètua en la vida dels pobles que n'han hagut la sort de posseir-les, ha de deixar un buit immens per raó de la intervenció directa que exercia damunt de moltes branques de la activitat espiritual catalana i de la gran autoritat que sa veu viva donava a moltitud de obres, encara joves, que rebien del eminent pensador i venerable Prelat la inapreciable ajuda de son consell i de son intel·lecte clarivident i rectíssim.

No es la hora present, agobiada de dolor i d'emoció, la més propícia a donar a la ploma serenitat i judici per a trassar una segura silueta de la gran personalitat que acabem de perdre. Es per aixó que ens limitarem avui a reproduir el següent fragment d'una notable nota publicada en «La Veu» que amb tret vigorós posa de relleu la fidelitat Romana del Dr. Torras i Bages i sa íntegra catalanitat, ambdues qualitats per ningú superades:

Més d'una vegada les Pastoralis del Bisbe Torras havien estat adoptades pels Pontífexs com expressives del pensar i el sentir de la Iglesia Universal. La Santetat de Pius X l'any 1911 amb motiu de l'opúscol «Deu i el Cèsar»; la de Benet XV ara tot just amb ocasió de l'Esooli a la seva Exhortació Apostòlica publicat amb el títol «L'internacionalisme Papal», havien dit a la Cristian-

dat entera: «La paraula d'aquest escollit és el ressò fidel de l'Alta Càtedra Apostòlica. Mediteu-la, germans.» I Benet XV, en el document on consignava la seva satisfacció al senyor Bisbe, li manifestava que, en veurer confirmats son amor i serveis a la Santa Seu «amb nous i brillants documents», augmentava meravellosament el concepte que ja li mereixia el Prelat. «L'Internacionalisme Papal» —deia— «ens ofereix la ocasió més oportuna que vivament desitjàvem, d'expressar la nostra voluntat envers tu... Tot allò que ens proposàvem en escriure nostra Exhortació als pobles bel·ligerants i a llurs directors, ho has comprés amb penetrant juí, arribant al fons del nostre pensament i reproduint-lo tan bé, que el qui llegirà ton escrit veurà les raons inspiradores de nostres actes en tot aqueix afer de la guerra, i la finalitat de les nostres exhortacions a la pau. Hi ha, per consegüent, motiu de felicitarte per l'abundant fruit de ton ingeni i estudi i de manifestar, a més, el desig de que les ensenyances dirigides a la instrucció dels diocesans, sien llargament difoses, per tal que tothom pugui assolir la força dels nostres pensaments i intencions i estimar-ne la utilitat així com pertoca.»

I és al cap de poc d'aquest esdeveniment que significa el fet d'haver-nos arribat de Roma, en solemnia declaració, la veu que s'apropiava la paraula del Prelat; és ara totjust que l'esperit que havia dictat semblant alta paraula, torna al Déu que n'havia estat l'inspirador.

La mort del Patriarca, amb la mà alçada, feta per beneïr i tan feta a beneïr, té la valor d'un sagrat símbol. Semblava com si la Cort Vaticana li oferís un redòs, però Déu ha concedit encara al Bisbe Torras una major gloria, emportant-se'l d'un vol a la del seu Reialme, on serà, ben segur, un gloriós advocat dels anhels que animen el seu poble de Catalunya, al qual tant estimava i del qual era tan venerat.

I és que el Bisbe Torras, tan cristià, tan humanament universal, era un català de cos i d'esperit, en el qual la tradició de totes les velles generacions de la nostra pagesia havien prè l'excelsit d'una alta intel·ligència sublimada per la cristianitat. En son parlar i en son viure hi havia una solemnitat monàstica, una dolcesa plena de gravetat. I adhuc quan, emportat per la inspiració que li venia de l'altura, s'aixecava més per damunt d'aquesta vida, el seguia la flaire de la terra fecunda i la bondat d'ella, com obra de Déu que és.

¡Que Deu Nostre Senyor hagi acullit en sa Santa Gloria l'ànima del Dr. Torras i Bages, es la oració que hem de elevar ferventment a l'Altíssim els que tenim la fortuna de contar-nos entre els cristians i els catalans!

LA RIQUESA, LA CULTURA I LA LLENGUA

Aquets tres aspectes essencials del problema català, passen actualment un període de perill degut a la irreductible incomprensió dels governants espanyols amb la complicitat de una gran part de la opinió pública.

Además de la irresolució, que encara perdura, en escometre, per part de l'Estat, aquelles reformes econòmiques que và demanar raonadament Catalunya arràn dels començos de la gran guerra, amb la qual irresolució es causa un gravíssim dany al present i al pervindre de la nostra riquesa, es de lamentar ara una morbosa recrudescencia de la vella hostilitat que en certs nuclis madrilenys s'ha sentit sempre contra la cultura i la llengua catalanes.

Dona més gravetat a la situació el fet de que algunes de les veus que s'alcen contra Catalunya siguin de les que tenen actualment a mà certs ressorts de govern, amb lo qual correm el greu perill de que el dia menys pensat es realitzi qualsevol etzaguellada d'aquelles que son de costosa neutralització. I ha contribuït a fer més greu l'actual moment la incomprensible actitud rescent del senyor Maura, suscribint en representació de la *Academia de la Lengua Española* un document per el qual s'excita al Estat a que posi determinades dificultats al us de les llengües espanyoles no castellanes, entre les que queda, per lo tant, compresa la nostra gloriosa i estimada Llengua catalana.

Es més de lamentar aquesta actitud del senyor Maura per el fet de ésser fill d'una terra en la que's parla català i per tractar-se de un polític eminent i honradíssim del qual hi havia dret a creure que mai voldria apareixer sumat als turiferaris de la oligarquia centralista.

La agitació de la opinió pública catalana per dits motius es grandíssima i la protesta, val a dir-ho, unànim, compresos els més distanciat elements de nostra terra. Cal, però, adoptar actituds de més eficacia que la d'una protesta sentimental.

I, respecte al particular, hem vist reflectats sintètics punts de vista en les manifestacions de dos preeminents figures del moviment català. Abdós punts de vista igualment sincers i igualment patriòtics.

Ha dit l'eximi escriptor en Josep Carner «El nostre senyal es el llenguatge. Som diferents dels altres, porque parlem un llenguatge personal; i no hi ha remei a aquesta diferencia, porque el parlarem fins a morir, i el parlaran més enllà de la mort els nostres gloriosos.» «D'ençà que món es

mòn l'estadista incomprensiu vol emmotllar el fet, i el fet, sedició, fa esclatar el motllo.» «No hi ha més remei, lloant-la o deplorant-la, que partir de la base de la diferència.» «Només una intervenció li resta a l'Estat espanyol, que es decidir la forma justa d'articular-la a un sistema polític de vida, i no d'absurda mort encarcerada. Catalunya es troba tant segura d'ella mateixa, és tan forta en el seu destí, que's posa a contemplar serenament com el Govern espanyol usará d'aquest privilegi que li resta. I el sentiment que la domina no és la docilitat servil, ni la inútil modestia, ni la tendresa femenina, ni tan solament la rancúnia. Es una clara, simple, freda curiositat.»

I diu l'eminent polític en Francesc Cambó «Els catalans davant de la lluita present, hem de presentar els nostres pits en defensa de la riquesa, base del nostre país; en defensa de la nostra altura, base de la nostra grandesa; en defensa de la nostra llengua, que es l'ànima de Catalunya. Si no ho fèssim així, seríem indignes dels drets polítics i de l'autonomia que demanem. En les lluites sostingudes fins ara amb els poders centrals, hi cabien més o menys transaccions, regateigs o allargaments; avui ja no; el moment actual no n'admet. Abans de resoldre's la sort d'Europa, hem de saber els catalans la sort que a Catalunya li espera.»

Cal, doncs, que estem disposats a un esforç suprem però amb serenitat, amb coratge, però amb dignitat.

MORALITATS I PRETEXTOS

Un perill d'aquest moment de prosperitat econòmica de Catalunya en plena creixença material seria de sentir-nos vinculats amb l'Estat només per els interessos econòmics. No són pas aquests prous lligams de ciutadania.

Ni les institucions, ni l'esperit, ni les gents de l'Estat tenen avui entroncament amb les institucions, amb l'esperit i amb la gent de Catalunya. Si volem enfortir-nos nosaltres i enfortir l'Estat, cal refermar el contacte. Perxò no crec que el problema del català sigui un problema de cooficialitat sinó de respecte del nostre lliure dret per a que tots els ciutadans ens hi sentin bé dins l'Estat.

I per arribar al respecte dels altres, cal que primer ens respectem nosaltres mateixos.

Mes que l'externa festa de qualsevol Diada de la llengua catalana, ens farà guanyar més amples horitzons espirituals la convicció nacional del nostre idioma.

¿Voleu dir que el polític, per catalanista que's nomeni; o el comerciant, per apresos que tingui els Segadors; o l'home de lletres, per moltes Acadèmies de la llengua catalana que fundi, no viuen encara una forma dialectal del català si en la seva llar o en el seu comerç o en la seva producció editorial usen amb normalitat habitual l'expressió castellana?

Massa s'acontenten alguns del prestigi arqueològic i dels fonaments històrics de la nostra llengua per a reduir el fet viu de l'idioma als límits del dialecte.

Hem creat una cultura catalana. No oblidem de crear una vida nacional catalana.

En la nostra creació cultural, temps hi hagué que afirmavem la vitalitat per la abundor.

I confongueren alguns el patriotisme amb l'inconsciència, lligant-lo amb mil varietats d'entusiasme efímer que no han resistit el juí assenyat de les noves generacions.

Ser catalanista volia dir extasiar-se amb les pensades de qualsevol desvagat i judicar de la bondat de la poesia o de la música; de la ciència o de la cultura per la quantitat d'adectodisme patriòtic que curullés el seu contingut.

Nosaltres hem assolit encara les darreries d'aquesta concepció rígida i freda. Mal català era qui gosés dubtar de la flama lírica de D. Anicet de Pagés de Puig o qui no s'extasiés amb totes les nulitats floralesques que ara, per al·liçament de tots, col·lecciona *La Lectura Popular*, o qui a pretext de Solidaritat no s'avingués a declarar indiscutibles *Les garces*, o, amb motiu d'una funció benèfica per a un Casal Català, inviolable el virtuosisme de D. Joan Manén.

Mentrestant tot aquest joc de teatre de les admiracions inconscients i de les coses indiscutibles amagava una gran inseguretats vital. El moviment renaixentista era tot just una exposició retrospectiva. La llengua calia protegir-la dins una vitrina i l'expressió creadora llanguia en els romancets llegendaris o en les deformacions del ruralisme improvisat.

La intimitat casolana, la veritat passional i la convivència no havien trobat expressió catalana.

Comencen ara de trobar-la en l'afirmació social del nostre nacionalisme biològic.

Heus-aquí el defecte d'avui: La consciència de la nostra potencialitat nacional ens ha dut una inversió de patriotisme. I es costum d'alguns deprimir l'instant que vivim de por que el seny no ofegui l'entusiasme.

Tots hem sentit parlar de decadència. ¡I som en els inicis ascensionals!

Per els amargats, el contacte amb la vida els ha sigut certesa de que mai no havien viscut. I ells se'n aconsolen amb els diàlegs de rebotiga i de redacció, dels quals bo serà fer-ne una nova edició com dels diàlegs dels morts si es ben cert que algunes rebotigues i algunes redaccions son l'imperi de les ombres.

S'acusa de decadència la política catalana en els mateixos instants que guanya la efectivitat transcendent de tota la vida corporativa de la nostra terra i arrecona el tràmit burocràtic d'aquelles Juntes que després de discutir els estatuts quedaven inactives.

S'acusa de decadència la cultura catalana en els mateixos instants que ha transformat les institucions d'ensenyança i els alts estudis en quelcom més que un escalafó i uns quinquenis.

S'acusa de decadència la poesia catalana en els moments que s'ha fet mestressa de la llengua adaptant-la a la multiplicitat de l'esperit modern amb un noble concepte shakespearà de la realitat que no comprendrà mai les animetes perdudes en els llims d'un classicisme de diccionari enciclopèdic o d'un humanisme reduït a la mínima ignocentada del pseudonim pedantesc i saberut o d'una Arcadia llibresca mig italiana de Lisandres i Galateas, mig versallesca, amb molt soroll i poques nous i cap paneríc de flors.

En aquest concepte shakespearà de la realitat tenim l'arrel de la nostra poixança.

Ni massa impacients de la gloria ni massa descoratjats d'assolir-la.

Sabem que ens manca molt espai però sabem que cada dia en guanyem una mica. Nosaltres no proclamem cap poeta ni cap dramaturg ni cap home de ciència geni nacional per excloure els altres; ni enlairem l'amic, per deprimir l'amic, ni excitem la lloança numerativa per desig de gojar-nos en la omissió.

Sabem la fertilitat de la nostra terra i vigilem els nostres conreus.

Ahir ens defensabem del *chauvinisme* enlairador. Avui ens defensem del *chauvinisme* depriment.

De l'un i de l'altre n'hem fixat els límits.

¿Com poden entendre'ns els qui en llengua estranya parlen de la Vida Catalana i protegeixen amb el nom den Maragall la llur impotència, (—jaquest vici de personalitzar amb l'escut dels altres!—), i raonen amb una igualtat tan buida que no sabem on comencen i on fineixen els raonaments llurs?

Així com som, cal, però, que els qui ara parlem, creem i influim en la difinició de la vida nacional catalana, no acceptem com immillorable cap posició.

Ser poeta jove, ser jove pensador, ser de la nova generació, és essencial un dia.

L'endemà, que sigui un altre el jove poeta i el jove pensador i la nova generació.

J. M. LÓPEZ-PICÓ

De "La Revista".

INFORMACIÓ OLOTINA

L'ENCARIMENT DE LES SUBSISTENCIES.—El passat diumenge se celebrà en nostra ciutat una manifestació pública, organitzada per la Federació de societats obreres, per a cridar l'atenció dels organismes oficials sobre la greu pertorbació que causa en les classes humils l'excessiu preu a que s'han de comprar els queviures.

Realment tenen tota la raó nostres obrers en demanar que's faci lo que's pugui per a lograr que la vida no resulti tant penosa, i es de desitjar que, per lo que caigui dintre les atribucions del Municipi, es procurará seriosament utilitzar tots els recursos possibles per a lograr tan imperiosa finalitat.

Estem atravesant una època en extrem difícil en la qual cada hù, en la mida que li sia possible, te obligació de laborar amb esperit de justícia perque sien menys sensibles els efectes del tràgic moment.

REINCIDENCIA, EMPITJORADA.—A la senzilla nota nostra en la que, amb mesura i cortesia, demanavem una mica mes de seny a un publicista local, s'hi contesta amb un llarc escrit en el qual no sols se reincideix en lo que fou objecte de nostra civil protesta, sinó que's fa derivar l'hostilitat cap a un terreny delicadíssim car en ell se judica sobre persones i actituds, suposades gratuïtament.

Nosaltres, afortunadament, estem a cent llegües de semblant camí i per lo mateix estem molt lluny de acudir a n'aquest terreny. N'obstant hem de declarar energicament que a VIDA OLOTINA no hi ha *Redactor* sinó REDACCIÓ formada per persones que tenen plena consciència de sa dignitat i entre les que s'armonitza perfectament la jerarquia amb la democràcia, lo qual obliga a que tots els redactors deliberin lliurement sobre les materies, i els textos mateixos, que van a la Revista, la que es expressió fidel del pensament de la Redacció entera.

LABOR MERITÍSSIMA.—La benemérita Junta «La Caritat», que està portant a cap amb una constància exemplar la difícil missió que se li encomanà i en la qual l'acompanyen la simpatia i l'auxili de la població entera, acaba de deixar enllestit el treball de preparació de les obres que s'han de realitzar a l'Hospici per a instal·lar-hi els serveis d'assistència als pobres i als infants.

Hem tingut ocasió de veure els plans, que amb una competència i un desinterés dignes de la més calurosa lloança, ha confeccionat nostre excel·lent amic en Josep Danés, els quals donen una perfecta idea de la cura amb que podran atendre's els citats serveis, per mitjà d'una instal·lació, si be modesta, notablement adequada i delicadament proveïda. També hem vist el presupost que s'ha formulat amb totes les previsions imaginables i amb una escrupulositat minuciosa.

Proximament començaràn les obres, per les diverses seccions de les quals se faràn subastes entre els oficis corresponents a mida que es reunixin els cabals necessaris.

En conjunt hem tret una impressió excel·lent, faltant sols que, com es d'esperar, les persones, que's veuen favorescudes per una bona posició econòmica dediquin generosament una part de sos cabals a contribuir a la realització de aquestes obres, de cost relativament gros, les quals un cop acabades posaràn la institució de «La Caritat» a un nivell de altura i perfecció que realment constituirà una penyora d'honor per nostra ciutat.

DE GOVERN MUNICIPAL. Una nova circumstància fa tèmer que la labor del Ajuntament actual sigui de poca amplitut. En una de les darreres sessions se presentà una moció encaminada a cridar l'atenció dels senyors regidors sobre el dèficit considerable que's produirà necessàriament si no s'harmonitzen les despeses amb la baixa inevitable que s'experimentarà enguany en la recaudació de consums sobre el vi, car de tothom es sabuda la anormalitat que atravesava avui aquest article.

Si serà atesa o no la prudent moció que acabem de referir es cosa que no hem de judicar, perquè ignorem qual es el programa dels que governen el Municipi, però ens aventurariem a sospitar que si no's pot disposar de abundància es difícil que hi hagi prou seny per a aprofitar el temps en treballs d'organització d'aquells que amb apariència humil i sense gran dispendi preparen el terreny per a una labor futura sabia i progressiva.

PERE AUBERT
Impressor—Olot

GLOSARI DE XENIVS

(1916 a 1914)

Se publica en fascicles setmanals,
contenint aproximadament un mes
de Glosari

Preus de subscripció:

El fascicle setmanal, 25 cèntims
Suscripció trimestral, 3 pessetes

S'admeten subscripcions a Barcelona
a casa J. Bartra Laborde
«Tallers Gràfics Montserrat»
Bilbao, 207

QVADERNS D'ESTVDI

Aquesta Revista formarà anual-
ment dos volums d'unes 400 pàgines
cada un. La publicació es farà cada
mes, llevat els de Juliol, Agost i
Setembre, en fascicles d'un míni-
mum de 80 pàgines.

Preu de subscripció anual 4 ptes.

Número solt, 50 cèntims

Venda i subscripció a Olot:

LLIBRERIA BONET

Carrer Major, n.º 3

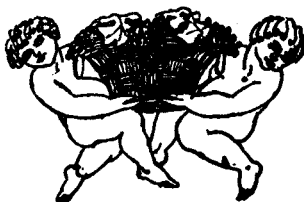
PIU ORRI

S. Esteve, 12

Camisería, Corbateria,
Genres de Punt

Grands assortits
a preus econòmics de
Llanes, Sedes i Cotons

Celler Olotí

Casa recomanada per a
vins de tota confiança

Olis, sabons i comestibles
de primera qualitat

Passeig de Blay (Firal), 52

(Davant del Teatre)

TONI-DIGESTOL BURGUET

RESTAURACIÓ DEL PAHIDOR

A base de ferments gástrics al estat natural, gonolobus, condurango, cuassia simaruba menyanthus trifoliata i chelidonium majus. Remei excelent i comprovat per a curar les dispepsies, siguin o no d'origen nerviós, catarros gástrics, pesadesa, botiment, vértics del estómac, neurastenia gástrica, flatulencies, mal gust i mal olor de la boca. Amb el séu ús s'obtenen incomparables resultats en tota classe de gastralgies (mal de pahidor), calma rápidament el dolor perque ataca les causes del mal. No conté opi, morfina ni cocaína ni medicaments que puguin produir trastorns en l'organisme.

DIPÓSIT:

Laboratori i Oficina
de Farmacia de

Antón Bolós i Vayreda

Sant Rafel, 28
OLOT

FARMACIA I DROGUERÍA

JOAN CARDELÚS I FILLS

Agents exclussius per a Olot dels tant recomanats

PRODUCTES DE LA PERFUMERÍA GADALÚS

i de la **CREMA BELLA AURORA**

i per a la provincia del insuperable

CHAMPAGNE GEORGE MONTAGNE